

Photo: UNFPA Ukraine/Olena Kulyk

КОНВЕНЦІЯ ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ВСІХ ФОРМ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЩОДО ЖІНОК (CEDAW) ДЛЯ МОЛОДІ

КОРОТКО ПРО CEDAW

Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, або CEDAW, є міжнародно-правовим документом, який вимагає від країн ліквідації дискримінації щодо жінок в усіх сферах та заохочує надати жінкам рівних прав з чоловіками. **CEDAW часто описують як міжнародний білль про права жінок.** Організація Об'єднаних Націй ухвалила Конвенцію CEDAW 18 грудня 1979 р. **Станом на 2016 рік Конвенцію CEDAW ратифікувало 189 країн.**

Стаття 1 Визначення дискримінації щодо жінок та дівчат: Дискримінація щодо жінок та дівчат означає ставлення, відмінне від ставлення до чоловіків та хлопців, яке перешкоджає їм користуватися правами людини. Дискримінація може бути прямою та непрямую.

Стаття 2 Зобов'язання з ліквідації дискримінації: Країни зобов'язані вжити заходів для припинення дискримінації щодо жінок та дівчат в усіх її проявах шляхом розробки законів та політик захисту жінок і дівчат від дискримінації та включення принципу рівності у конституції та інші національні закони.

Стаття 3 Відповідні заходи: Країни повинні вжити всіх відповідних заходів, щоб гарантувати жінкам і дівчатам можливість користуватися своїми правами людини та основними свободами в усіх сферах життя суспільства.

Стаття 4 Спеціальні тимчасові заходи: Країни повинні вжити спеціальних тимчасових заходів для пришвидшення прогресу в досягненні гендерної рівності та припиненні дискримінації щодо жінок і дівчат.

Стаття 5 Гендерні стереотипи: Країни повинні працювати над викоріненням гендерних стереотипів, які чинять негативний вплив на життя всіх людей, усталюють дискримінацію та обмежують можливості жінок і дівчат повністю розкрити свій потенціал.

Стаття 6 Торгівля людьми та експлуатація проституції: Країни повинні припинити експлуатацію проституції та торгівлю жінками і дівчатами.

Стаття 7 Політичне та суспільне життя: Країни повинні ліквідувати дискримінацію щодо жінок та дівчат у політичному та суспільному житті.

Стаття 8 Участь на міжнародному рівні: Країни повинні забезпечити наявність у жінок та дівчат рівних прав представляти свої країни на міжнародному рівні та брати участь у роботі міжнародних організацій.

Стаття 9 Громадянство: Країни повинні гарантувати наявність у жінок рівних прав з чоловіками на набуття, збереження або зміну свого громадянства та громадянства своїх дітей. Країни повинні дозволити жінкам надавати своє громадянство своїм чоловікам-іноземцям нарівні з чоловіками.

Стаття 10 Освіта: Країни повинні припинити дискримінацію щодо жінок та дівчат і забезпечити їм рівні права на освіту.

Стаття 11 Зайнятість: Країни повинні ліквідувати дискримінацію щодо жінок у сфері зайнятості, включаючи забезпечення рівних можливостей для вибору професії та отримання рівноцінної плати за працю.

Стаття 12 Охорона здоров'я та планування сім'ї: Країни повинні гарантувати рівний доступ до сфери охорони здоров'я і забезпечити відсутність дискримінації щодо жінок та дівчат у цій сфері, а також надати доступ до послуг з планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я.

Стаття 13 Економічне та соціальне життя: Країни повинні ліквідувати дискримінацію щодо жінок і дівчат в економічній та соціальній сферах.

Стаття 14 Жінки і дівчата, що проживають у сільській місцевості: Країни повинні враховувати специфіку проблем жінок і дівчат, які проживають у сільській місцевості, а також важливу роль, яку вони відіграють у підтриманні економічного добробуту своїх сімей.

Стаття 15 Рівність перед законом: Країни повинні гарантувати жінкам і дівчатам рівність перед законом з чоловіками та хлопцями, включаючи доступ до послуг адвоката, інших юридичних послуг та ресурсів.

Стаття 16 Шлюб та сімейне життя: Країни повинні ліквідувати дискримінацію щодо жінок у подружніх та сімейних відносинах. Слід забезпечити наявність у жінок рівних із чоловіками прав на вибір подружжя, прийняття рішення щодо укладення шлюбу та питань стосовно народження, усиновлення та виховання дітей. Шлюб дитини не має юридичної сили, але країни повинні вжити заходів для встановлення мінімального віку для укладення шлюбу.

Стаття 17-22 У цих статтях докладно описано, як працює Комітет CEDAW, включаючи його роль у моніторингу реалізації Конвенції CEDAW у країнах, які її ратифікували.

Стаття 23-30 У цих статтях йдеться про застосування Конвенції CEDAW.

Факультативний протокол Факультативний протокол впроваджує додаткові механізми реалізації Конвенції CEDAW, включаючи процедуру розслідування, яка дозволяє Комітету CEDAW розглядати систематичні порушення, та способи подання скарг жінками та дівчатами безпосередньо до Комітету CEDAW, якщо вони вважають, що їхні права людини, які захищає CEDAW, порушуються.